

aquest *Agell* (un dels noms provinents del ll. AGELLUM 'campell') es retroba en altres documents antics de la zona.¹

Ja fa molts anys, des de quan en la ponència de l'I.E.C. per a la fixació ortogràfica dels NLL (encomanada per la Generalitat el 1933) férem adoptar l'ortografia *Rellinars*, jo conjecturava, en conseqüència, que aquest nom vingués de RIVUS LINARIS 'la riera del llinar, dels camps de lli'. És clar que no hi havia dificultat en la inicial *Re-* (un cas més de la sèrie tan nombrosa que hem explicat en l'art. *RE-/RI-*, supra).

Però no ho havia arribat a publicar, perquè hi veia una gran antinòmia en la pron. local *reïnás*. Una *ll* provinent de *l-* inicial no es canvia en *í*, com la provinent de *yl* antiga (CL, LI, GL: *EntreDL* I, 29 ss, 51 ss.): aquests dos tipus de *ll* no s'han confós mai.

Com en altres casos la solució és que en el nom d'aquest poble s'han sumat i confós dos NLL originàriament distints, que s'esqueien a ser molt semblants i designar paratges de la mateixa vall. És un procés de confusió que hem anat veient repetit en molts noms de poblacions (veg. supra els articles *Montescot*, *Barruera*, *Ramió*, *Museros*, *Manuel...*).

Cal observar aquí que la vall de *Rellinars* està rublerta tota ella de pineda, que produeix *reïna* en massa, com em descriu i corrobora En Costa i Costa en la seva carta, ja llavors impressionat per la gran explotació que en feien els nadius; els quals pronunciaven i pronuncien *reïna* en lloc del *resina* literari. Tota aquella vall són *reïnars* —boscos de reïna, ja ho pensava ell— (*pegueres* que en diuen en els Pirineus).

Però d'altra banda allí neix un riu afluent del Llobregat, que hi desaigua, després d'un curs de 7 o 8 k., entre Castellbell i El Vilar (com es detalla en el m. Almera-Brossa al 40.000), provinent justament dels *linars* documentats en l'escriptura de 1004. Aquest és, doncs, RIVUS LINARIS 'el riu del llinar o de l'ameraador i collita de lli'.

Ara bé, *Reïnars* i *Re-llinars* eren massa semblants, perquè aplicats a la mateixa vall, no haguessin de quedar aviat refosos i confosos en el nom del municipi. La gent del Llobregat, com l'home d'Olesa que informà Casac., prefereixen, fins en nivell popular, la pron. amb *l*, pròpia del riu que va a parar allà baix; mentre que la pagesia del lloc s'ha mantingut fidel a la forma *Reïnars*, en ells més viva, per llur menester ben familiar amb l'explotació de *reïna*.

¹ Justament tinc notícia d'un d'ells, d'on venia un riu, que pot ser molt bé el mateix *Rio Linares* del doc. de 1118, provinent dels *linars* de 1004: riu que baixant cap a Castellbell era ja de Bages o comtat de Manresa. En una venda de 937: «in comitatu Manresa, ad *rio Agello* --» (colle. de St. Benet de Bages, que em comunica el Dr. Ant. Pladevall llegit per ell a la Bibl. Univ. Bna., n. 172).

Relleu (Mar. Val.), *V. Ralleu Relluçars*, *V. Llosetes -Rem* (*Mal ~*), *V. arts. Reng* i *Mal-*

REMENEGUERES, *Barranc de ~*

És el segon afl. per la dreta de la Noguera de Caldes de Boí, aigües amunt de la Sallent i del Balneari; el primer és l'Estapiella (*la stapiélla*), menys importants tots dos que el barranc de Coma-lo-forno (que és el tercer) i més aviat com a nom en la part alta; ve de cap a l'Estany de la Llosa i deu pendre nom d'un pletiu que hi ha per dalt. Les remenegueres són una herba grossa i grassa, de fulla gran i arrodonida, pròpia de pletius; crec que és al llatí *rumex*, -*icis*, però no en el sentit de romeguera (o esbarzer baix) sinó quelcom de semblant al *Rumex acetosa*. En aranès hi ha formes com (ar)*reminguera/rominguera* i el col·lectiu *Romingau*; que no costarien d'explicar fonèticament a base de propagació de nasal.

Però la forma del NL de la vall de Boí, *Remenegueres* és molt més entrebancadora. ¿Potser RUMICAN-ARIA > *rom-* > **remeganera* > *remeneguera*? Pogué jugar-hi la influència de la terminació freqüent -*guera* (*masteguera*, *pedreguer*, -*guer(a)*, *verdeguer(a)*, *claveguera*). O més aviat algun compromís de quasi-sinònims, en d'ells RUMEX, -ICIS, -ICARIA, i per a l'altre pensariem en algun derivat de RAMUS (*ramin-aria* etc.) o potser de RHAMNUS, arbust com l'arç.

Reméntol, *Remirol*, *Remolins*, *Remonell*, *V. Re-Ri* (fluvial)

REMIG, *REMIGI*, *REMISSI*, -*ISSIA*

Les diverses variants que ha revestit el NP llatí i cristià *Remigus*: Clota de *Remig* a la Salanca (Clairà o St. Hipòlit): 1222, 1235: Clota de *Remigio*, 1315: «loco vocato *Clot de Remig*» a St. Hipòlit. Fou el nom d'un personatge local: 1263: «fratris Raimundi *Remig*» a Sureda, 1234 G.º *Remigio* de Cleirano, 1243: «honore G.º *Remigii*, 1246: Castilionus *Remiyos* et uxor ejus; i altres persones de nom *Remiyós* o *Remitgós* a Hortafà i a Maurellàs, aa. 1319 i 1449 (*InvLC*).

En les regions centrals i meridionals el nom apareix alterat per adaptació a la terminació de *Maurici* i *remissa* 'perdonada': *Can Remissa*, colònia fabril en el te. de Manlleu (XII, 133) «també se n'ha dit després Fàbrica d'en Rossinyol», digueren a Vic i a St. Bartomeu a En Casac. 1920: és d'allí que venia el banquer Gaspar *Remissa*, mecenes del genial B. C. Aribau.

En forma intermèdia P. Val.: Mas de la *Remissia* (també llegit *Remigia*), te. Ares del Maestrat (prop de La Gassulla i el Cantalar): prop de les Coves de la *Remissia* on s'han trobat famoses pintures rupestres (XXVIII, 82.6, 84.20); Mas de *Remissio*, a Atzeneta (XXIX, 21.16). Horta de *Remissio*, a la Vall d'Uixó (XXIX, 190.15).

Remongil, *V. Re-* (misc. moss.) *Remordí*, *V. Re-Ri-* (fluvial)